

Nationaal Monument Kamp Vught

Jaarverslag 2024

Nationaal Monument Kamp Vught

Jaarverslag 2024

43

Zomer 1942
Roum Jary na kampu

Inhoud

1. Inleiding	5
2. Verslag van de raad van toezicht	7
2.1 Ondertekening jaarverslag	8
3. Verslag van het bestuur	9
3.1 Algemene identificatiegegevens	9
3.2 Organisatiestructuur	9
3.3 Kerngegevens	11
3.4 Educatie	13
3.5 Museumcollectie, archief en bibliotheek	15
3.6 Communicatie en marketing	17
3.7 Bedrijfsvoering	21
4. Activiteitenverslag	22
4.1 Exposities	22
4.2 Activiteiten	23
5. Jaarrekening	30
5.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	30
5.2 Balans per 31 december 2024	31
5.3 Rekening van baten en lasten	32
5.4 Toelichting op de balans per 31 december 2024	34
5.5 Toelichting rekening baten en lasten	36
5.6 Toelichting bestemmingsreserves	37
5.7 Niet op de balans opgenomen rechten en verplichtingen	37
6. Overige gegevens	38
6.1 Besluiten bestuur bestemming resultaat	38
6.2 Besluiten bestuur na balansdatum	38
6.3 Werkkostenregeling	38
6.4 Uitbetaling bedragen aan derden	38
6.5 Wet Normering Topinkomens	39
6.6 Accountantsverklaring	40
7. Bijlagen	43
7.1 Kasstroomoverzicht	43
7.2 Begroting 2025	44
7.3 Toelichting en verantwoording subsidies	45
7.4 Groepsbezoek 2024	46
7.5 Bezoekersaantallen	50

1. Inleiding

Hierbij presenteren wij u het jaarverslag 2024 van de Stichting Nationaal Monument Kamp Vught (hierna: NM Kamp Vught). Dit jaarverslag bevat achtereenvolgens het verslag van de raad van toezicht (2), het verslag van het bestuur (3), het activiteitenverslag (4), de jaarrekening (5), de overige gegevens met de controleverklaring (6) en de bijlagen (7).

In het verslagjaar ontving NM Kamp Vught 97.989 bezoekers (2023: 87.627). Voor het tweede jaar op rij een forse verhoging van het aantal bezoekers. Met ruim 10.000 ging ons herinneringscentrum voor het eerst over de drempel van 90.000 bezoekers. Een ongekend resultaat.

Het jaar 2024 kon, mede dankzij de hoge bezoekcijfers, worden afgesloten met een batig saldo van € 69.151 op de reguliere activiteiten, terwijl een resultaat 'nihil' was begroot. Het resultaat na verrekening van de diverse projecten bedraagt € 169.189. Meer hierover verderop in dit jaarverslag.

Gedurende het jaar is weer een groot aantal activiteiten en projecten gerealiseerd. Deze komen verderop in dit verslag uitgebreid aan de orde.

Zuid-Nederland vierde '80 jaar vrijheid'. Een vrijheid die voor Kamp Vught werd voorafgegaan door heel veel leed. Het kamp werd begin september ontruimd en veel toen gedeporteerde gevangenen keerden nooit meer terug. Ook werden in de maanden voor de bevrijding nog minstens 329 mannen op de fusilladeplaats terechtgesteld. Tijdens een grote herdenking op 8 september stonden wij stil bij deze gebeurtenissen.

Een deel van de jaarprogrammering was in 2024 verbonden met de tijdelijke en door ons geproduceerde expositie 'Kruispunt Vught', over de 36 nationaliteiten die in Kamp Vught bij elkaar kwamen.

Belangrijke stappen werden in het verslagjaar gezet in de historisering en monumentalisering van de omgeving. Een vernieuwing van de routing en informatie op het voormalig kampterrein werd voltooid, terwijl ook de routing en informatievoorziening in de omgeving van het herinneringscentrum werden vernieuwd en verbeterd.

Waar in de wereld om ons heen de tegenstellingen en spanningen verder toenemen, hopen wij met ons herinneringscentrum het bewustzijn en besef te versterken en daarmee bij te dragen aan empathie en dialoog. De vele plekken in de wereld waar mensen tegenover elkaar staan en de polarisering die ook in eigen land alsmaar sterker wordt, zorgen voor toenemend besef van de kwetsbaarheid van ons samenleven en de noodzaak om onder meer haat en fundamentalisme tegen te gaan.

Dit alles wordt nog altijd mogelijk gemaakt door een bevlogen en enthousiaste groep mensen. Een nog altijd relatief klein team en 153 vrijwilligers. En in constructieve en productieve samenwerking met uiteenlopende organisaties.

Vught, maart 2025

drs. J. van den Eijnde

Directeur

2. Verslag van de raad van toezicht

Helaas moeten wij constateren dat in 2024 de wereld er niet veiliger op is geworden. Vrede wordt een steeds invoelbaarder begrip.

Wij denken dat die onrust het bewustzijn van velen verhoogt. Plaatsen als Nationaal Monument Kamp Vught zijn met hun indringende verhalen een nadrukkelijke uitnodiging om na te denken over wat voor ons belangrijk is. Weer konden wij beduidend meer bezoekers welkom heten. De 100.000 bezoekersgrens werd daarmee bijna overschreden.

Een expositie over de maar liefst 36 nationaliteiten in Kamp Vught maakten het wereldwijde perspectief duidelijk waarin dit concentratiekamp functioneerde. Er omheen een afwisselend en goed bezocht nevenprogramma. Daarnaast ook weer vele andere, jaarlijks terugkerende en incidentele activiteiten. Met een bijzonder accent op '80 jaar vrijheid'. Dit laatste kwam begin september samen in een grote (vijfjaarlijkse) herdenking van de ontruiming van Kamp Vught.

Een groot compliment en dankbaarheid aan directeur, team en vrijwilligers die dit resultaat gezamenlijk voor elkaar hebben gekregen. De raad van toezicht is ook dankbaar voor de steun die de directie en de organisatie heeft mogen ontvangen van de Stichting Beschermers, subsidiënten, Vrienden en alle overige ondersteunende organisaties en individuen.

Intussen wordt gewerkt aan plannen om het gebied bij de entree naar het herinneringscentrum en langs de Lunettenlaan meer te laten aansluiten op de authentieke uitstraling te geven die het ooit had.

Bestuurlijk: Michel van der Linden heeft, conform het rooster van aftreden, zijn functie in de raad van toezicht beëindigd. We zijn Michel bijzonder erkentelijk voor zijn inzet voor NM Kamp Vught.

De leden van de raad van toezicht kijken met vertrouwen en enthousiasme uit naar de activiteiten van Nationaal Monument Kamp Vught in het komende jaar en de jaren daarna.

Vught, maart 2025

ir. H. de Jong
Voorzitter

2.1 Ondertekening jaarverslag

Dit jaarverslag is in de vergadering van 11 maart 2025 vastgesteld door het bestuur en de raad van toezicht van NM Kamp Vught.

Was getekend te Vught op 11 maart 2025.

Bestuur NM Kamp Vught:

Dhr. J. van den Eijnde

Raad van toezicht NM Kamp Vught:

Dhr. H. de Jong (voorzitter)

Mw. A. Buys

Dhr. O. Hoes

Dhr. B. de Bont

Mw. M. Stultiens-van Straaten

In verband met privacy en ter voorkoming van fraude worden in de gepubliceerde versie van het jaarverslag geen handtekeningen getoond.

Het getekende exemplaar en de ondertekende accountantsverklaring zijn op afspraak op kantoor van NM Kamp Vught in te zien.

3. Verslag van het bestuur

3.1 Algemene identificatiegegevens

Gegevens rechtspersoon

Naam	Stichting Nationaal Monument Kamp Vught
Adres	Lunettenlaan 600
Postcode/Plaats	5263 NT Vught
Telefoonnummer	073-6566764
Nummer KvK	41083132
Website	www.nmkampvught.nl

3.2 Organisatiestructuur

De functies binnen NM Kamp Vught zijn ingedeeld zoals hierna is aangegeven. Naast deze medewerkers waren in NM Kamp Vught 153 vrijwilligers actief.

Directie	Jeroen van den Eijnde
Operationeel management	Liesbeth Prijt
Secretariaat	Jessica Gommers
Collectie, exposities	Brigitte de Kok, Fleur Verheijen (tot 1 mei)
Jaarprogramma	Ruud Verstraten
Communicatie	Anja Spaninks
Coördinator educatie	Cecile Post
Medewerker educatie	Fransien du Pau
Historisch onderzoek	Lennert Savenije
Facilitair beheer	Wim Mosink, Ivo van Buul

Marketing, financiën en projectmanagement zijn functies die, in verband met de specifieke kennis, uitbesteed zijn aan respectievelijk M. Griffioen, A. Vogels en J. Nijhof, allen zzp.

Op basis van een overeenkomst wordt door de stichting de cao en het personeelsbeleid van de gemeente Vught gevolgd. Dat geldt onder meer voor de indeling in functieniveaus en de daaraan

gekoppelde salarisschalen. De salarisadministratie wordt door de gemeente Vught uitgevoerd. De stichting kent een raad van toezicht. Deze heeft tot taak integraal toezicht te houden op het beleid van de directie en op de algemene gang van zaken in de stichting. Aan de goedkeuring van de raad van toezicht zijn o.a. de begroting en de jaarrekening onderworpen, alsmede de aanstelling van de directeur.

NM Kamp Vught kent een directeur, die tevens fungeert als het bestuur. De nevenfuncties van de directeur worden tevens vermeld op www.nmkampvught.nl.

- Lid algemeen en dagelijks bestuur stichting Musea en Herinneringscentra '40-'45
- Lid dagelijks bestuur en Inhoudelijke Adviesraad Stichting Crossroads (samenwerkingsverband Brabant Herinnert)
- Lid redactieraad digitale uitgave 'WO2 Onderzoek Uitgelicht'

Vrijwilligers

In 2024 waren er 153 vrijwilligers actief bij NM Kamp Vught. Deze vrijwilligers kunnen worden onderverdeeld in rondleiders, baliemedewerkers, gastvrouwen/heren voor het museumcafé, de 'groenploeg' en historisch onderzoekers. In de vakanties en weekenden is een aantal vrijwilligers ook actief als suppoost, om uitleg te geven bij de audio-

tour en om zo de druk bij de balie weg te nemen. Er is twee keer een algemeen overleg (informatieavond) voor alle vrijwilligers gehouden. Met de baliemedewerkers, gastvrouwen en -heren in het museumcafé en rondleiders heeft ook tweemaal een overleg plaatsgevonden. Gezamenlijk is in januari de film 'One Life' met Anthony Hopkins bezocht. Regelmatig is er op vrijdagmiddag een 'NMCafé', waarin vrijwilligers hun deskundigheid over bepaalde onderwerpen kunnen delen en waarvoor soms ook gastsprekers worden uitgenodigd.

Uitstapje 4 oktober

Op zaterdag 4 oktober werd een daguitstap georganiseerd naar Next Nature (voorheen Evoluon), het Van Abbemuseum en het Philipsmuseum in Eindhoven waarbij vrijwilligers, medewerkers en leden van de rvt deelnamen aan rondleidingen in een van de twee musea. Na afloop was er een diner in Vught.

3.3 Kerngegevens

Kernactiviteiten en nadere aanduiding

NM Kamp Vught richt zich op het in stand houden van de materiële en immateriële herinnering aan de lotgevallen van de mensen die voor korte of langere tijd verbleven in het concentratiekamp Vught (1943-1944) of het interneringskamp Vught (1944-1949). Daarnaast zijn met de ontwikkeling van Barak 1B aan de Lunettenlaan ook de verhalen van de Duitse burgerevacués uit de grensstreek (1944-1945) en de sinds 1951 op het voormalige kampterrein wonende Molukkers aandachtsgebieden geworden.

Naast het herinneren en herdenken ziet NM Kamp Vught als kernactiviteit het leggen van verbanden tussen het verleden van de plek die wordt beheerd en de actualiteit: het bewustmaken. De aan voorgaande kerndoelen gekoppelde activiteiten zijn het faciliteren en organiseren van (groeps-)bezoek, het verzorgen van adequate educatieve rondleidingen, het organiseren van een educatief aanbod, het organiseren van wissel-exposities en het organiseren van uiteenlopende publieksactiviteiten.

Een uiterst belangrijke doelgroep zijn de scholen. Ongeveer de helft van het bezoek aan NM Kamp Vught bestaat uit schoolgroepen. Daarnaast is er een algemeen publiek van individuele bezoekers, dat in essentie bestaat uit mensen die geïnteresseerd zijn in de (Tweede Wereldoorlog-)geschiedenis en de actuele relevantie daarvan.

Bezoekersaantallen

In 2024 bezochten in totaal 97.989 bezoekers NM Kamp Vught; hiervan waren er 37.544 jonger dan 18 jaar.

Hieronder de aantallen van individueel bezoek in de afgelopen vijf jaren:

Jaar	Totaal	Van wie 18-
2020	37.242	10.201
2021	34.485	10.974
2022	72.281	29.316
2023	87.627	35.683
2024	97.989	37.544

Groepsrondleidingen

Ook in 2024 nam NM Kamp Vught deel aan de campagne 'Museumschatjes' van Erfgoed Brabant. Het museum werd 'gratis' bezocht door 2650 leerlingen van groep 7 of 8 (116 rondleidingen), dankzij een regeling i.s.m. de Provincie Noord-Brabant. De inkomsten voor de Brabantse musea worden hierbij gecompenseerd.

De rondleiding over het voormalig SS-terrein op zondag in de zomervakantie was beperkt mogelijk, vanwege benodigde begeleiding vanuit Defensie. De avondrondleiding wordt aangeboden in de donkere maanden en in de vakanties. Op tijden van grote drukte in het museum is op enkele zondagen een rondleiding over het kampterrein aangeboden. De avondrondleidingen worden niet het gehele jaar door georganiseerd om het aanbod enigszins bijzonder te houden én omdat de rondleiders juist overdag nodig zijn om de planning goed in te vullen. Hieronder een overzicht van de diverse soorten rondleidingen:

	Basis	Zomer	Zondag	Vakantie	Avond	TOTAAL	% stijging
2020	398	9	11	9		418	-78,1
2021	488	0	n.v.t.	n.v.t.		488	+16,7
2022	1396	11	n.v.t.	n.v.t.	1	1408	88,5
2023	1664	14	n.v.t.	n.v.t.	24	1702	20,8
2024	1784	9	17	n.v.t.	10	1820	6,9

Zie voor een uitgebreide verkenning van de bezoekersgroepen aan NM Kamp Vught bijlage 7.4.

Samenwerkingsrelaties

'80 jaar vrijheid' was in het najaar van 2024 een belangrijk thema in Brabant en de rest van Zuid-Nederland. Als NM Kamp Vught stonden wij met een grote, vijfjaarlijks georganiseerde, herdenking stil bij de ontruiming van Kamp Vught in september 1944 en de daaraan voorafgaande fusillades.

De directeur initieerde samen met het Vughts Museum en de Stichting Erfgoed Vught een comité dat uiteindelijk vele lokale partijen bij elkaar bracht en een breed scala aan activiteiten van juli tot en met november organiseerde. De Gemeente Vught stelde een budget beschikbaar voor particulieren en organisaties. NM Kamp Vught is als financieel penvoerder opgetreden. Een kleine opsomming van de resultaten: een lezingenreeks (Erfgoed Vught, Vughts Museum, Anders Bezig Zijn en Huis73), Graveltocht Operatie Fazant passeerde onder meer het museum op 28 september; buitenfilm 'One Day' bij Landgoed Huize Bergen, vrijheidsmaaltijden, concerten en fiets- en wandelrondleidingen door Vught.

Bovenstaande selectie van activiteiten vormen een mooi voorbeeld van het gemak waarmee lokale en regionale partijen gevonden kunnen worden voor initiatieven en samenwerking.

NM Kamp Vught participeert in diverse ad hoc en structurele samenwerkingsverbanden op landelijk en regionaal niveau. Er bestaan daarnaast uiteenlopende samenwerkingen met organisaties en instellingen op lokaal, regionaal en nationaal niveau. Lokaal werkt NM Kamp Vught - structureel en incidenteel - samen met diverse instellingen in Vught en omstreken, waaronder het Vughts Museum en het Geniemuseum.

In regionaal verband is de samenwerking binnen de stichting Crossroads en de voortgezette campagne Brabant Herinnert/Brabant Remembers belangrijk. Daarbinnen én daarbuiten blijven Erfgoed Brabant, VisitBrabant en Liberation Route Europe nuttige samenwerkingspartijen.

Nationaal werkt NM Kamp Vught samen met een groot aantal partijen die als doel hebben de herinnering aan de Tweede Wereldoorlog levend te houden voor toekomstige generaties. Er is toegevoegd naar een meer bestendige organisatie met de oprichting van de stichting WO2Net en de oprichting van het Veldberaad, een voortzetting van het Platform WO2. Hiernaast weten de vijf nationale herinneringscentra (Amersfoort, Vught, Westerbork, Indisch Herinneringscentrum en NM Oranjestad in Scheveningen) elkaar goed te vinden, zowel binnen als buiten de voornoemde verbanden.

NM Kamp Vught is een Geregistreerd Museum en is lid van de Nederlandse Museumvereniging. Ook maakt NM Kamp Vught sinds 2019 deel uit van het landelijke Canon-netwerk van musea.

Herinrichting Lunettenlaan en omgeving

De verplaatsing van de hoofdentree van de PI naar de andere zijde over enkele jaren, biedt NM Kamp Vught én de omgeving grote kansen.

In deze ontwikkelingen heeft NM Kamp Vught een voortrekkersrol waar het gaat om de ontwikkeling en verbetering van de Lunettenlaan en het aangrenzende historische landschap. Onze projectleider participeert in de stuurgroep en in de werkgroep die de grote veranderingen begeleidt die in de komende jaren zullen plaatshebben in de infrastructuur van dit gebied. En dus ook de omgeving van NM Kamp Vught.

3.4 Educatie

- Negen nieuwe rondleiders waren in het najaar van 2023 gestart met de rondleiderscursus en hebben deze in 2024 afgerond. Ook zijn in het najaar van 2024 weer negen mensen gestart met de rondleiderscursus.
- Er is een nieuwe manier van feedback verzamelen van bezoekers ingevoerd. Voortaan scannen individuele bezoekers een QR-code, die leidt naar een enquête met vragen over het bezoek. Dit geldt ook voor de schoolgroepen, die net als eerder een specifieke enquête voor docenten invullen.
- De materialen die gebruikt worden bij de rondleidingen zijn vernieuwd. Denk daarbij aan de platen met afbeeldingen, foto's en infographics, maar ook het reinigen en herstellen van replica-objecten. Waar nodig zijn replica-objecten bijgemaakt en/of vervangen, omdat zij intensief gebruikt worden tijdens de rondleidingen.
- Er is gestart met het organiseren van feedback-sessies voor de rondleiders.
- In het kader van '80 jaar vrijheid' zijn verschillende projecten in samenwerking met Plaza Cultura en lokale scholen in Vught uitgevoerd. Bovenbouwleerlingen van het Maurick College uit Vught hebben ter inspiratie voor hun kunstwerken de wisselexpositie 'Kruispunt Vught' bezocht waarvoor speciale opdrachten werden ontwikkeld. Tijdens de herfstvakantie (en rond de bevrijding van Vught in oktober 1944) zijn in de ontvangsthallen en bij het kindermonument kunstwerken van leerlingen geëxposeerd geïnspireerd op het thema vrijheid.
- In september is een nieuw educatief programma-onderdeel voor Duitse scholieren met de Duitse Oorlogsbegraafplaats Ysselsteyn getest. Aanvullend op de rondleidingen op de oorlogsbegraafplaats en het buitenterrein van Kamp Vught bezoeken Duitse leerlingen zelfstandig de expositie in Barak 1B, waar zij door middel van een tablet met opdrachten zich verdiepen in de gelaagde geschiedenis van Kamp Vught en de persoonlijke verhalen die beide plekken

Nieuwe rondleiders, mentoren/rondleiders en medewerkers educatie.

Materiaal voor rondleidingen, met tekeningen, (historische) foto's en grafieken.

Leerlingen van het Maurick College in expositie 'Kruispunt Vught'.

Kleindochter en dochter van Corrie met het boekje bij de presentatie van de videotour junior NGT.

met elkaar verbinden. Naar verwachting krijgt dit programma in het najaar van 2025 een vervolg.

- De videotour junior NGT (Nederlandse GebarenTaal) voor dove en slechthorende kinderen is in juni officieel gelanceerd. Dit is een variant op de eerder ontwikkelde audiotour junior voor bezoekers van 10 t/m 12 jaar. Voorafgaand hieraan hebben vrijwilligers de workshop 'Een gastvrij museum in gebarentaal' gevolgd, verzorgd door de stichting Musea in Gebaren. Op 28 september bood NM Kamp Vught gratis entree voor doven en slechthorenden vanwege Werelddovendag, ook om aandacht te vestigen op de videotour NGT.

- Namens NM Kamp Vught is de coördinator educatie redactielid van de online uitgave 'WO2 Onderzoek Uitgelicht', die gemiddeld vijf keer per jaar wordt ontwikkeld door het Nationaal Comité 4 en 5 mei, het NIOD Instituut voor Oorlogs-, Holocaust- en Genocidestudies, Netwerk Oorlogsbronnen, ARQ Nationaal Psychotrauma Centrum, NM Kamp Vught (namens Stichting Musea en Herinneringscentra '40-'45) en WO2Net. De coördinator educatie neemt deel aan de 'educatietafel' van het samenwerkingsverband Veldberaad WO2, de opvolger van het Platform WO2. Tevens is de coördinator actief in de overleggen over Nationaal Holocaust Educatieplan, dat is geïnitieerd door de Nationaal Coördinator Antisemitismebestrijding (NCAB), onderdeel van het Ministerie van Justitie. Vooruitlopend op 2025 is NM Kamp Vught (voor het eerst) een van de organiserende partners van de vijfdaagse studiereis voor docenten naar Berlijn in mei 2025, gecoördineerd door de Anne Frank Stichting.

Een replica van het poesiealbum met het gedichtje van de in 1943 weggevoerde Bilha Vleeschdrager (roepnaam Bilsie) voor haar klasgenootje Corrie maakt onderdeel uit van de videotour junior NGT en is toegevoegd aan de vaste expositie

3.5 Museumcollectie, archief en bibliotheek

- De medewerker collectie en presentatie verzorgde meerdere presentaties bij publieksactiviteiten, zoals de Vriendendag voor donateurs. Bij het 'open depot' worden objecten uit de collectie nader toegelicht en in de context van Kamp Vught geplaatst: zo zijn er vele zakdoeken geborduurd in het kamp, die elk een eigen verhaal hebben. Voor een lezingenreeks in De Petrus in Vught is een presentatie verzorgd over de restauratie van een in Kamp Vught geschilderd werk van kunstenaar Johan van Zweden. Dit kunstwerk is vorig jaar ook nauwkeurig gerestaureerd. In december is op de (eerste) 'Open dag' van de gezamenlijke herinneringscentra een presentatie verzorgd voor belangstellenden.
- Het boek 'Hij noemde me Elly' verscheen in april 2024, en is gebaseerd op het leven van Elly Vleeschhouwer-Blocq (1924). Voor de research heeft schrijver Femmetje de Wind veel contact gehad met NM Kamp Vught en is een deel van het boek meegelezen. Regelmatig zijn er verzoeken van andere schrijvers, zoals Ad van Liempt wiens boek 'Wraak op het verzet' in 2024 is verschenen (zie Activiteitenverslag). Er komen veel aanvragen van uitgeverijen en onderzoekers voor gebruik van historische foto's en/of collecties.
- Het Deltaplan is een samenwerking met andere oorlogsmusea om collecties digitaal te ontsluiten. NM Kamp Vught heeft hier actief aan meegewerkt. Een groot aantal interviews met oud-gevangenen is duurzaam gedigitaliseerd vanuit cassettebandjes. Van 70 topstukken uit de museumcollectie zijn goede foto's gemaakt. Het gedigitaliseerde materiaal is grotendeels beschreven in het collectieregistratiesysteem. Dit project is in 2024 afgerond en heeft geresulteerd in de website Oorlogsbronnen.nl. Hier zijn de gedigitaliseerde bronnen van de verschillende oorlogsmusea zichtbaar en vooral verbonden met elkaar.
- Voor het programma 'Kluizen van Brabant' van Omroep Brabant (oktober) werd een zoektocht ingezet naar de identiteit van een gevangene op een van de zeldzame foto's met gevangenen van Kamp Vught.

- Er is een pilot gestart met transcripties van correspondentie, gestuurd vanuit en naar Kamp Vught. Een grote wens is om de (kamp-)brieven uit de Correspondentiecollectie te transcriberen en digitaal toegankelijk te maken. Voor goed transcriberen zijn bekwaame vrijwilligers een noodzaak. Het project is voorgelegd aan het Brabants Historisch Informatiecentrum (BHIC), dat ervaring heeft met deze werkzaamheden.
- De historische commissie komt wekelijks bijeen om mee te werken aan het archief en te helpen met historisch onderzoek. Zij redigeren en schrijven de biografieën van in Kamp Vught omgekomen gevangenen. Door onderzoek wordt deze informatie continue aangevuld.
- Het huidige collectiebeleidsplan stamt uit 2015. Er is gewerkt aan een nieuw beleid met de nadruk op het veiligstellen en toegankelijker maken van de collecties door digitalisering. NM Kamp Vught werkt volgens de richtlijnen

**Bekijk de uitzending
van Omroep Brabant**

Een voorbeeld van een schenking voor de collectie: verzetsman Roel Bleeker krijgt in Vught kampnummer 5847 en wordt tewerkgesteld in het Philips-Kommando. Na een soldeercursus werkt hij aan de radioband. In gestolen uurtjes maakt hij van 'georganiseerd' materiaal drie vliegtuigmodellen van ijzerdraad voor zijn zoontje Johnny. Op 29 maart 1944 mag Bleeker het kamp verlaten; hij neemt de vliegtuigjes mee voor Johnny.

van de Nationale Strategie Digitaal Erfgoed. Speerpunten van dit beleid zijn het Zichtbaar, Houdbaar en Bruikbaar maken van collecties. Het doel is digitaal erfgoed voor iedereen makkelijk toegankelijk maken. Het volledig herziene collectiebeleidsplan wordt tweede helft 2025 gepresenteerd.

- Het depot kreeg een nieuw klimaatstelsel, nadat in andere jaren veel problemen waren met het klimaatbeheer.
- Regelmatig komen er schenkingen van nabestaanden of verzamelaar. Om aandacht te vestigen op het belang van deze objecten wordt met de medewerker publiciteit aandacht gevraagd door middel van persberichten, artikelen in de uitgave voor donateurs (Vriendenbrief) en dergelijke.
- Voor de tijdelijke tentoonstelling 'Kruispunt Vught: 36 nationaliteiten achter prikkeldraad' deed de medewerker historisch onderzoek aanvullend bronnenonderzoek.
- Voor de training van rondleiders en ten behoeve van de vrijwilligers is een bijdrage geleverd aan het uitbreiden en herzien van een Frequently Asked Questions (FAQ)-overzicht. Tijdens de rondleiderstraining zijn twee colleges gegeven over de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog en Kamp Vught. In het voorjaar was er een masterstudent van de Erasmus Universiteit Rotterdam, die onderzoek deed naar de gijzelaarsgevangenen van Kamp Vught.
- In april gaf de historisch onderzoeker een presentatie tijdens de internationale conferentie 'Tracks of Time' over de spoorwegen en de Holocaust, te Kazerne Dossin, Mechelen.

- Ter gelegenheid van 80 jaar bevrijding heeft de medewerker historisch onderzoek de longread: 'Kamp Vught op de grens van oorlog naar vrijheid' geschreven voor Oorlogsbronnen.nl. Tevens de longread: 'Kamp Vught en de betrekkelijkheid van de bevrijding' voor het digitale platform WO2 Onderzoek Uitgelicht. In dagblad Trouw verscheen in mei het opiniestuk 'Eén groep verzetsstrijders wordt vergeten: het gezin'. In Impact Magazine 2024-3 verscheen het artikel 'Samen strijden tegen de bezetter'. Dit artikel is ook verschenen in het Contactblad Stichting 1940-1945, ditmaal met de titel: 'De hoekstenen van het verzet'. Ook was de onderzoeker lid van de begeleidingscommissie van het 'overzichtswerk verzet' in opdracht van Stichting '40-'45 (ARQ Kenniscentrum Oorlog, Vervolg en Geweld).

**Bekijk de
longread op
oorlogsbronnen.nl**

- Er is onderzoek gedaan naar de rol van de Joodse Raad in/en Kamp Vught, met als resultaat een lezing, longread en nog te publiceren artikel. Ook is onderzoek naar de gijzelaarsgevangenen in Kamp Vught.
- Tot 1 mei was er een projectmedewerker die de collectie nauwkeurig registreerde. De vacature is in verslagjaar niet verder ingevuld en krijgt vervolg in 2025.

3.6 Communicatie en marketing

In 2024 was de meeste aandacht voor twee onderwerpen die los staan van het museumbezoek: het behoud van de bunkergevangenis (nu behorend bij de PI Vught) en het belang van voldoende subsidie vanuit het ministerie van VWS. Het pleidooi voor het behoud van de bunker in maart werd geïnitieerd door NM Kamp Vught, hierbij ondersteund door erfgoeddeskundigen en heeft in mei geleid tot het besluit om dit Rijksmonument niet te verbouwen voor detentie. Uitgebreide artikelen, commentaren en columns verschenen in Trouw, NRC, de Volkskrant met een item in het NOS Journaal en EenVandaag tv. Ook de aandacht voor het belang van de subsidie voor de herinneringscentra in oktober werd landelijk opgepakt door media (onder meer Trouw, EenVandaag en Brabants Dagblad) en leidde tot een opening voor gesprek met de overheden.

Qua activiteiten vroeg de vijfjaarlijkse herdenking van de ontruiming van Kamp Vught in september veel van de organisatie, maar deze kreeg ook landelijke mediabelangstelling en is erg goed verlopen. Hart van Nederland bezocht de herdenking van de kindertransporten in juni en de vijfjaarlijkse herdenking; dergelijk aandacht leidt stevast tot meer bezoek in de weken erna. Na de drukke 4-mei dag werd op 5 mei Barak 1B als locatie gebruikt voor een live uitzending van twee uur 'Dijkstra en Evenblij' ter plekke voor NPO Radio 1 die in het teken stond van Kamp Vught in en na de oorlog.

Bekijk 'Hart van Nederland', 8 september

Daarnaast waren veel uiteenlopende activiteiten merendeels al vlot vol geboekt en was de belangstelling voor het museum groter dan ooit. De bezoekerscijfers spreken voor zich. De theatermonoloog 'De steen in mijn mond' van MATZER Theaterproducties was al lang tevoren uitverkocht en werd

Jeroen Pauw met Elly Vleeschhouwer

zeer gewaardeerd, blijkt uit publieksonderzoek. De geprezen auteur Peer Wittenbols is geïnterviewd voor uiteenlopende media over de voorstelling, gebaseerd op het oorlogsverhaal van zijn familie.

In aanloop naar het jaar waarin het oorlogsarchief van het Centraal Archief Bijzondere Rechtspleging (CABR) openbaar zou worden, is meerdere keren gefilmd met nabestaanden. Zo bezocht onderduikkind Miel Andriesse (nu 82) voor 'Dit is de kwestie' van de EO in januari het museum.

Ad van Liempt met NOS-verslaggever.

Het boek 'Wraak op het verzet' verschenen bij Uitgeverij Balans kreeg erg veel aandacht in de media waarbij auteur Ad van Liempt alle medewerking verleende. De historische roman 'Hij noemde me Elly' van Femmetje de Wind waarvoor medewerkers van NM Kamp Vught eveneens medewerking hebben verleend, werd meteen een bestseller. Het interview in de laatste uitzending van 'Sophie en Jeroen' (BNN Vara) van Jeroen Pauw met Elly Vleeschhouwer en met Femmetje de Wind is memorabel.

Bekijk het interview

Beide boeken en media-aandacht leiden tot meer museumbezoek, gezien de reacties van bezoekers die de plek willen bezoeken waar deze geschiedenissen plaatsvonden. Zo had de uitzending van Sophie & Jeroen bijna een miljoen kijkers, nog zonder 'terugkijkers'.

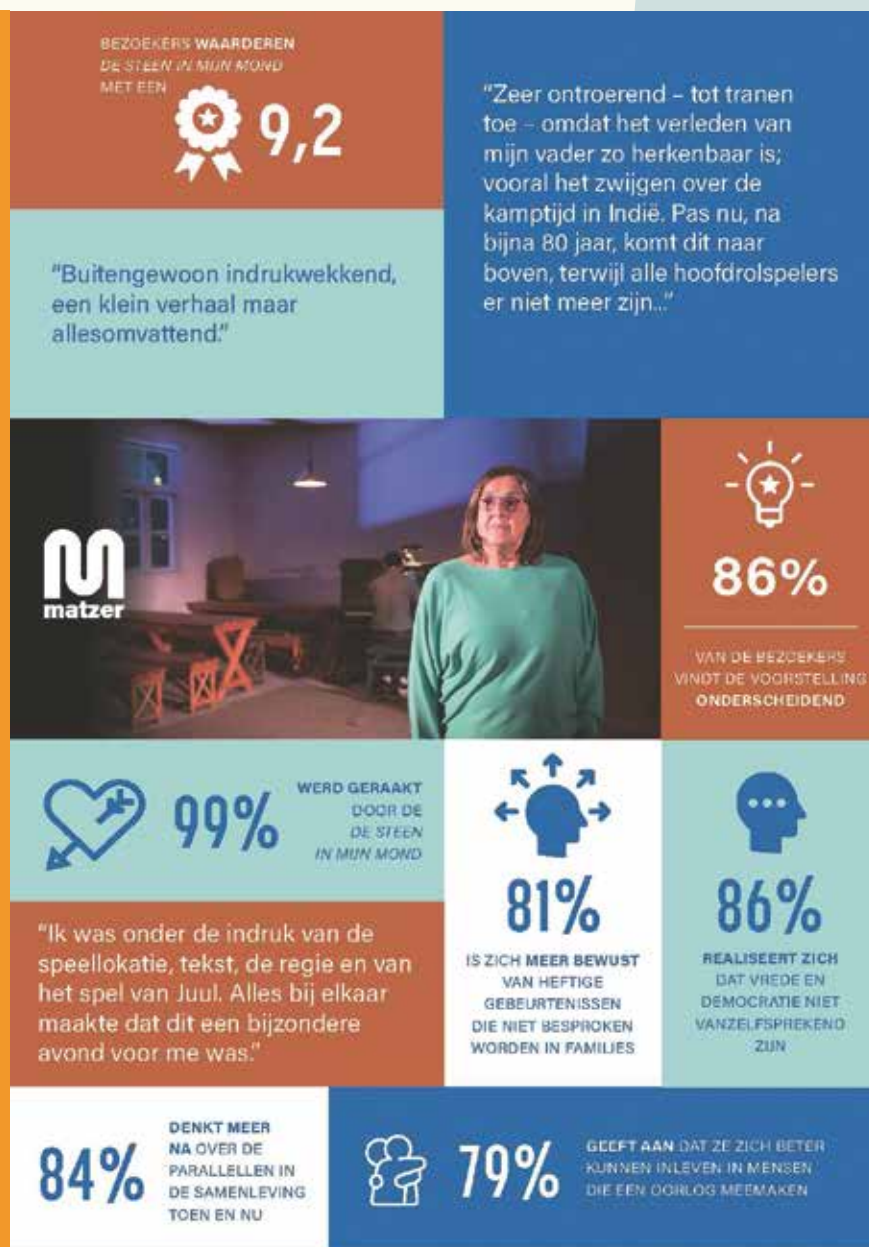
In 2024 werden 27 persberichten uitgewerkt om aandacht te genereren voor activiteiten en eigen nieuws. Het onderhouden van contacten en aanleveren van beeld en informatie vraagt daarnaast veel tijd en levert veel gratis publiciteit op, voor de tijdelijke en vaste expositie, het museum als geheel en voor werving van activiteiten.

Al op 13 november werd de 90.000^e bezoeker verwelkomd: een basisschool uit Vlijmen. Ter ver-

gelijking: in 2023 was de 80.000^e bezoeker een feit op 23 november.

Volgens afspraak zijn twee Vriendenbrieven verzonden naar de Vriendenkring en relaties. De digitale nieuwsbrief ging van 3.500 naar bijna 4.000 abonnees, belangrijk voor de relatiebinding. Steeds meer donateurs volgen het nieuws nu ook via deze digitale nieuwsbrief.

Het aantal volgers op Facebook ging van 8.500 naar 10.600; daarnaast blijven Instagram, LinkedIn en Twitter/X min of meer gelijk. Op Google is de score bij reviews gemiddeld 4,6 van de vijf sterren, erg hoog (totaal ruim 2.700 reviews).

IMPACT VAN DE STEEN IN MIJN MOND

De steen in mijn mond is een aangrijpende voorstelling geïnspireerd op het waargebeurde verhaal van het Eindhovense meisje Marijke tijdens de Tweede Wereldoorlog. Ze was negen toen de oorlog begon, ze was veertien toen het zuiden van Nederland werd bevrijd. In die paar jaar voltrok er zich een groot drama in haar gezin, waarna haar leven nooit meer hetzelfde zou zijn.

MATZER Theaterproducties is een ondernemend theatergezelschap rondom, gevestigd in de Vedaacademie in Den Bosch. MATZER creëert theater dat ongetrakteerd mag zijn omdat het ons confronteert met de beperkingen van ons eigen perspectief, maar dat ook helend en verlossend is. De voorstelling wordt gespeeld in het theater die op locatie bij relevante partners uit de samenleving. Ontroeringen en de vorm van interactieve nagerepikken, zijn organisch onderdeel van de voorstelling.

IMPACTONDERZOEK
Onderzoeksbureau Cijferbox uit Rotterdam deed in opdracht van Theater C de MATZER impactonderzoek naar het effect van de voorstelling op het publiek. Het onderzoek vond plaats tussen april en juli 2024. Op deze pagina lichten we daar een aantal uitkomsten van uit.

Bekijk een interview met
Peer Wittenbols over
'De steen in mijn mond'

Marketing

De marketingadviseur heeft naast de algemene campagnes, gericht op een brede doelgroep van gezinnen en grootouders met kinderen, ook ingezet op het bereiken van toeristen. Dit werpt zijn vruchten af, want behalve een stijgend aantal betalende, individuele bezoekers (ongeveer 5.000 meer dan in 2023) zien we ook steeds meer internationale bezoekers.

Online-campagnes vormen nog steeds het belangrijkste marketingmiddel. Het bereik is groot en het effect ervan is goed meetbaar in onder meer het bezoek op de website. Dat websitebezoek, een eerste indicatie van oprechte interesse in het museum, is in 2024 weer met zo'n 30 procent gestegen. Daarnaast hebben we opnieuw enkele advertenties geplaatst, vooral in bladen die zich richten op toeristen, zoals de Vakantiekraant en de Recreatiekraant.

Een subsidie van de Provincie Noord-Brabant is benut om een extra on- en offline-campagne op te zetten rondom de tijdelijke expositie 'Kruispunt Vught'. Met deze campagne willen we specifiek mensen met een migratieachtergrond bereiken die zich mogelijk herkennen in de internationale levensverhalen van de hoofdpersonen in de tentoonstelling. Hoewel niet meetbaar is of specifiek deze doelgroep bereikt is, was het effect op websitebezoek tijdens de campagne weer duidelijk zichtbaar.

In 2023 is NM Kamp Vught een samenwerking aangegaan met het reisplatform GetYourGuide om

beter bij toeristen onder de aandacht te komen. Dit werkt, want dankzij de registratie van herkomst aan de balie en in de boekingen via GetYourGuide zien we een stijgende lijn in internationaal bezoek.

Dit jaar hebben we ons aanbod ook beter afgestemd op anderstalige bezoekers. Alle teksten in het museum zijn in het Duits, Frans, Spaans, Portugees en Italiaans vertaald en samengevat in een handzame expogids. Omdat de Engelstalige museumgids nog niet beschikbaar is, is er een Engelse expogids aan toegevoegd voor toeristen die alle informatie in het museum thuis nog eens na willen lezen.

Museumkaart blijft populair

In 2024 zijn er 9,6 miljoen bezoeken afgelegd met de Museumkaart. Een absoluut record en ruim 100.000 bezoeken meer dan in 2023. Gemiddeld waren er in 2024 anderhalf miljoen Museumkaarthouders die gemiddeld 6,4 museumbezoeken aflegden. Naast de vergoeding die een museum krijgt per Museumkaartbezoek, heeft een bezoek ook een positief effect op de inkomsten uit horeca en de museumwinkel. Uit eerder onderzoek van de Museumvereniging blijkt ook dat Museumkaarthouders circa drie keer zo vaak naar een museum gaan dan als zij die kaart niet hadden gehad. De zogenaamde meerbezoekfactor onder jongvolwassen - tussen de 19 en 35 jaar - kaarthouders ligt met circa 3,5 nog hoger dan gemiddeld. Bovendien nemen Museumkaarthouders niet-kaarthouders mee bij bezoek, dat leidt tot 0,7 miljoen extra bezoeken. In 2023 kwam het totaal aan meerbezoek uit op 6,9 miljoen bezoeken. Gemiddeld bezocht een Museumkaarthouder 6,4 musea met de Museumkaart in 2024.

Drie bijzondere nieuwe projecten:

- In de gereconstrueerde barak 13 en in het crematorium zijn nieuwe glazen panelen geplaatst met teksten en historische foto's, uitgevoerd in twee talen. Aimée de Jongh maakte - aansluitend op haar illustraties voor de vaste expositie - voor deze panelen tekeningen van situaties waarvan geen foto's zijn. Fotograferen was in Kamp Vught verboden. De informatie, foto's en tekeningen maken 'alledaagse' situaties in het kamp beter voorstelbaar en biedt een meer eigentijdse informatievoorziening dan de verouderde bordjes. Naast de medewerker collectie en presentatie werkten de coördinator educatie, de historisch onderzoeker en de directeur samen in dit traject.

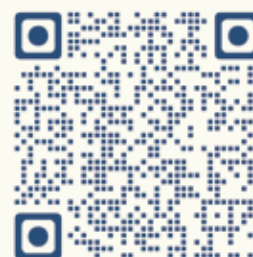
- Meerdere collega's hebben gezamenlijk een museumgids gerealiseerd, een eigen uitgave die aansluit op het verhaal van de vaste expositie. Het boek is in december verschenen en is van zeer hoogwaardige kwaliteit, 224 pagina's met honderden foto's en illustraties naast de verhaallijn over de geschiedenis van Kamp Vught en nieuwe artikelen die reflecteren op het belang van deze plek.

- Er is intensief gewerkt aan de ontwikkeling van de podcast 'Het Ultimatum' in samenwerking met dagblad Trouw, een initiatief van NM Kamp Vught. Hierbij is veel inhoudelijk bronnenonderzoek verricht om zorg te dragen voor een correct historisch verhaal. De podcast verscheen in januari 2025 maar kan hier zeker ook genoemd worden. Op 10 augustus is (voor het eerst) een herdenking van de slachtoffers van de 'Trouw-groep' bij het monument op de fusilladeplaats gehouden met nabestaanden, de redactie van Trouw en andere genodigden.

Beluister de podcast:

3.7 Bedrijfsvoering

Secretariaat

Het secretariaat verwerkt de 1820 boekingen voor rondleidingen, daarnaast de (horeca-)arrangementen, zaalhuur, aanmeldingen voor publieksactiviteiten en bestellingen via de webwinkel, facturering en andere uiteenlopende (deels besloten) activiteiten.

Tijdens de vakanties van regio Zuid en in de zomervakantie van alle regio's draagt het secretariaat ook zorg voor de extra openstelling van Barak 1B, naast alle reguliere planning van vrijwilligers aan de balie, in het museumcafé, als suppoosten en in Barak 1B. Ook verzorgt het secretariaat de administratie van de Vriendenkring, verzendingen per post voor donateurs, relaties en anderen en de statistieken. Elke dag zijn 10 tot 16 vrijwilligers actief, nog exclusief rondleiders. Het herinneringscentrum was 360 dagen geopend in 2024.

Lunettenlaanoverleg

Tweemaal per jaar ontmoeten afgevaardigden van de verschillende bewoners- en gebruikersgroepen van de Lunettenlaan elkaar in het zogenoemde Lunettenlaanoverleg. Bij dit 'burenoverleg' worden praktische afspraken gemaakt, knelpunten besproken en nieuwe ontwikkelingen gedeeld. Belangrijk thema in 2024 was nog altijd de herinrichting van de Lunettenlaan en de (verkeers-)veiligheid.

Calamiteitenbeheersing

Er is volgens de regelgeving een jaarlijkse training gegeven aan de BHV-medewerkers. In totaal beschikte NM Kamp Vught in 2024 over 51 vrijwilligers en teamleden met een BHV-achtergrond.

Nevenlocatie Barak 1B.

4. Activiteitenverslag

Meerdere medewerkers werken samen voor de ontwikkeling en uitvoering van het jaarprogramma met publieksactiviteiten. De coördinator educatie heeft hierbij bijvoorbeeld het contact met de basisscholen die betrokken zijn bij de herdenkingen in juni en september.

De medewerker jaarprogramma is met name nauw betrokken bij de ontwikkeling van de tijdelijke exposities en behoudt het overzicht op publieksactiviteiten. Het secretariaat draagt zorg voor de aanmeldingen en de verzending van mailings voor onder meer de herdenkingen en openingen van exposities.

Oud-gevangene Peter Molthoff met genodigden die betrokken waren bij de ontwikkeling van de expositie.

4.1 Exposities

Oekraïne: het pad naar vrijheid

T/m 17 maart

De foto-expositie die is ontwikkeld in samenwerking met Noorderlicht in Groningen is verlengd.

Kind onder vuur: oorlog in vrijheid

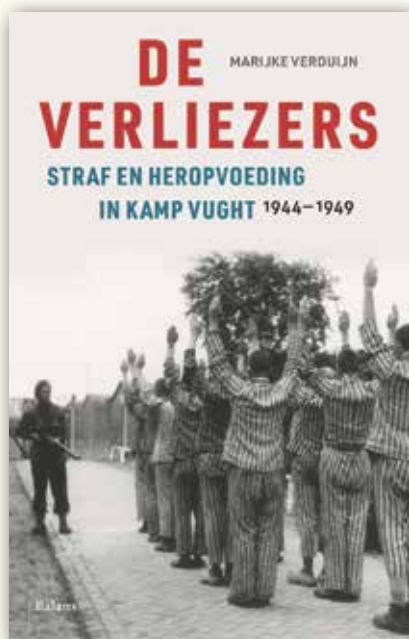
De eerder door NM Kamp Vught ontwikkelde expositie is tot en met februari 2024 herplaatst in het Oorlogsmuseum Overloon.

Kruispunt Vught:

36 nationaliteiten achter prikkeldraad

Vanaf 11 april, verlengd tot voorjaar 2025

De expositie – een eigen productie van NM Kamp Vught – belicht 80 verhalen van gevangenen van Kamp Vught, afkomstig uit 36 landen. In het kamp waren 1.800 niet-Nederlandse gevangenen. Hoe kwamen zij er terecht en wat gebeurde er daarna? Centraal in deze expositie staan de levens van zes gevangenen. Deze zes uitgelichte gevangenen hebben één ding gemeen met de andere 32.000 gevangenen: zij werden in de Tweede Wereldoorlog opgesloten achter prikkeldraad, om wie ze waren, wat ze geloofden of wat ze dachten. Hun levens kruisten elkaar tijdens de gevangenschap in Kamp Vught. Aan de hand van een audio-apparaat in de vorm van een voorwerp dat belangrijk was voor de hoofdpersoon, zoals een naaimachine of een boek, volgt de bezoeker hun levensverhalen tot in en na Kamp Vught. Naast de zes levensverhalen worden in de interactieve opstelling de vaak bijzondere levensroutes van 74 andere gevangenen belicht. Mensen uit België en Duitsland, uit andere Europese landen en van nog verder weg: de Verenigde Staten, Indonesië of Marokko bijvoorbeeld.

In Barak 1B: Leven met oorlog

6 juli t/m 1 september

In de workshopruimte in Barak 1B was in de zomervakantie de expositie 'Leven met oorlog: van overleven naar leven' te zien. De expositie is samengesteld door Simone Berger en fotograaf/filmer Armando Ello. Samen interviewden zijn mensen uit de eerste tot en met de derde generatie met een Indische of Molukse achtergrond. Hierbij waren 18 uitvergroete portretten van deze mensen te zien.

Familie Van Lawick van Pabst

4.2 Activiteiten

Lezing *De verliezers*

14 januari

Na de boekpresentatie van *De verliezers: straf en heropvoeding in Kamp Vught 1944-1949* in augustus 2023 en twee lezingen in november 2023 is in januari vanwege de grote belangstelling een derde lezing met auteur Marijke Verduijn georganiseerd.

Herdenking bunkerdrama 1944

16 januari

Bij de openstelling van het Nationaal Monument Kamp Vught in april 1990, is met authentieke materialen uit de bunkercel, deze cel nagebouwd in het crematorium op het terrein van NM kamp Vught. Sinds het wegvallen van veel direct betrokkenen, vindt de herdenking niet meer jaarlijks plaats, maar één keer per vijf jaar. Tachtig jaar na dato werd een herdenking voor nabestaanden georganiseerd met bezoek aan de authentieke cel in de PI Vught.

Holocaust Memorial Day

27 januari

Op de internationale Holocaust Memorial Day (27 januari) vertelde Rosanne Kropman over haar boek *Het donkerste donker: een geschiedenis van Sobibor*. In 2014 volgde zij de opgravingen bij de acht gaskamers in Oost-Polen. Na Auschwitz is Sobibor met ruim 34.000 Nederlandse slachtoffers het grootste Nederlandse massagraf.

Nationaal Monument Kamp Vught participeerde in januari in de (eerste) publiekscampagne 'Leer over de Holocaust', een initiatief van de Nationaal Coördinator Antisemitismebestrijding (NCAB).

Stemmen van naoorlogse generaties

21 maart

De documentaire *Stemmen van naoorlogse generatie: hoe oorlog en koloniaal verleden doorwerken* geeft aan de hand van interviews een stem aan naoorlogse generaties uit voormalig Nederlands-Indië. Stemmen die tot uiting komen in literatuur, voordrachten en kunst. NM Kamp Vught was de eerste locatie waar de film werd vertoond. 21 maart is de dag waarop in 1951 de eerste boot met Molukse KNIL-militairen aanmeerde in Rotterdam. De makers Simone Berger en Armando Ello (foto boven) verzorgden de inleiding en gingen in gesprek met het publiek. De film is nog tientallen keren elders vertoond met net als in Vught, veel emoties en discussie in de nagesprekken.

Ad van Liempt en Annemieke Kamoschinsk op de Vriendendag

Vriendendag

25 maart

Tijdens de jaarlijkse Vriendendag was er in de ochtend een plenair programma met een interview met historicus/journalist Ad van Liempt door Annemieke Kamoschinski (foto). In de middag konden donateurs en hun introducés deelnemen aan een presentatie over het depot van Kamp Vught, een rondleiding over het SS-terrein of een wandeling langs de drie spoordelen op het tracé van de oude kampspoorlijn.

Dodenherdenking

4 mei

Aan de hand van bijdragen van schrijver Annejet van der Zijl (foto) en schrijver Femmetje de Wind werden de mensen herdacht die omkwamen of werden vermoord in Kamp Vught en in andere concentratiekampen.

Omroep Brabant heeft in de avond herhaald een herdenkingsprogramma uitgezonden, ontwikkeld samen met NM Kamp Vught.

**Bekijk hier de
herdenkings-
uitzending**

Annejet van der Zijl

Roderick van de Mortel was 18 jaar burgemeester van Vught en was voor het laatst in deze functie op 4 mei aanwezig.

Toneel *De steen in mijn mond*

5 t/m 20 mei; 9 t/m 22 september

Op Bevrijdingsdag ging de theatermonoloog *De steen in mijn mond* in première in de gereconstrueerde barak op het kampterrein. De voorstelling is geïnspireerd op het waargebeurde verhaal van het Eindhovense meisje Marietje tijdens de Tweede Wereldoorlog. De bekende schrijver Peer Wittenbols schreef het scenario, geïnspireerd door het levensverhaal van zijn moeder. Hij maakt het leven van een kind tijdens de oorlog invoelbaar. Actrice Juul Vrijdag speelde de monoloog, die werd geregisseerd door Madeleine Matzer. In nauwe samenwerking met MATZER Theaterproducties is een serie voorstellingen uitgevoerd, waarbij bijna alle 19 voorstellingen waren uitverkocht. Een intensief traject dat dankzij de goede samenwerking zeer positief werd gewaardeerd door bezoekers en makers.

Bekijk hier de trailer

Theater *Sonny Boy*

14 en 15 juni

Ter afsluiting van de tournee langs ruim 70 theaters was de solovoorstelling *Sonny Boy* te zien op het voormalig kampterrein van Nationaal Monument Kamp Vught. Bij de maquette, een heel nieuw toneelbeeld – en deels in de stromende regen. Acteur Tarikh Janssen speelde de solovoorstelling, gebaseerd op de bestseller van Annejet van der Zijl. Hij kruipt in de huid van Waldy Nods, de zoon van de in de Tweede Wereldoorlog omgekomen Nederlandse Rika van der Lans en de Surinaamse Waldemar Nods. Zij kwamen vanwege hun verzetswerk terecht in onder meer Kamp Vught. *Sonny Boy* was de koosnaam voor Waldy.

Herdenking kindertransporten

9 juni

In samenwerking met Stichting Sobibor werden de Kindertransporten naar vernietigingskamp Sobibor herdacht. Met bijdragen van leerlingen van de basisschool De Schalm (groep 7) uit Vught, een toespraak van Marianne Schelvis (1954) over haar vader Jules Schelvis (1921-2016): een van de 18 overlevenden van vernietigingskamp Sobibor, waar ruim 34.000 Nederlandse joden zijn vermoord. Ook waren er bijdragen van rabbijn Menno ten Brink en folk-/pop artiest FIERE.

**Bekijk
Hart van Nederland:**

Herdenking ontruiming Kamp Vught

8 september

Sinds 2004 herdenkt het herinneringscentrum elke vijf jaar de ontruiming van Kamp Vught, waarmee na Dolle Dinsdag in 1944 een einde kwam aan ruim anderhalf jaar concentratiekamp, nu exact 80 jaar geleden.

Na een stille tocht naar de voormalige fusilladeplaats sprak de Commissaris van de Koning, Ina Adema. Jetske van den Burger vertelde over haar moeder Mieke van den Burger-Steensma (1924-2014), die van juli 1943 tot de ontruiming van het kamp in 1944 gevangene was in Vught. JW Roy zong twee liederen, begeleid door de Fanfare Bereden Wapens uit Vught, onderdeel van de Genie. Jasmijn Togtema en Jenna Hehanussa (foto voorzijde) droegen als Jeugddorpsdichters van Vught samen een gedicht voor. Na het programma werd één krans gelegd namens alle aanwezigen.

Bekijk

Hart van Nederland:

Lezing *Wraak op het verzet*

29 augustus

‘Twee van de grootste oorlogsmisdaden die in Nederland werden gepleegd, vonden plaats in de laatste maanden van Kamp Vught’. Dat is in één zin de essentie van historicus en journalist Ad van Liempt over zijn boek *Wraak op het verzet* dat is verschenen bij Uitgeverij Balans. In juni 1944 begon de executie van vele honderden verzetsmensen. Bij het opheffen van het kamp, begin september van dat jaar, besloten de nazi's vervolgens alle nog levende gevangenen te deporteren naar de kampen Sachsenhausen en Ravensbrück. Meer dan de helft, vermoedelijk meer dan 1900 verzetslieden, zou uiteindelijk bezwijken. Van Liempt reconstrueerde aan de hand van talloze getuigenverklaringen en justitiële documenten de hel van die laatste maanden van Kamp Vught.

Open Monumentendag

15 september

Op zondag was Barak 1B gratis te bezoeken vanwege de deelname aan de landelijke Open Monumentendagen (14 en 15 september). In dit rijksmonument is de vaste expositie over Kamp Vught in én na de oorlog te bezoeken: *Als muren konden spreken*. Verschillende bekende rijksmonumenten in Vught en omgeving stelden op deze dag hun deuren open waarbij Barak 1B een van de best bezochte locaties was (457 bezoekers).

Mini-expositie in hal

28 en 29 oktober

Het Maurick College in Vught besteedde met een aantal kunstklassen aandacht aan het herdenken van oorlogsslachtoffers en in het bijzonder die van de Tweede Wereldoorlog. Ze stonden ook stil bij de bevrijding van het dorp Vught op 26 en 27 oktober 1944. In de ontvangsthall was een selectie van verschillende opdrachten binnen het vak kunst en beeldende vorming te zien. Zie 3.4 Educatie.

Open dag nationale herinneringscentra

8 december

Op zondag 8 december openden Nationaal Monument Kamp Vught, Nationaal Monument Oranjehotel (Scheveningen), Nationaal Monument Kamp Amersfoort (Leusden), Herinneringscentrum Kamp Westerbork (Hooghalen) en het Indisch Herinneringscentrum (Den Haag) voor het eerst gezamenlijk en gratis hun deuren. Er was een presentatie van een 'open depot' en rondleidingen over het kampterrein.

Books on Tour – Molukse avond

27 november

Voor het eerst werkten we samen met stichting *Books on Tour*, die zich omschrijft als een reizend literair-cultureel evenement. Voor elke editie wordt in overleg met lokale partners een ander thema uitgekozen waarbij auteurs en dichters over hun werk vertellen en met het publiek in gesprek gaan. Voor de Molukse editie ontving schrijver en jour-

nalist Diederik Samwel de auteurs Sylvia Pessireron, Victor Joseph en Tasilo Pieck. Daarnaast verzorgde spoken word-artiest Djé-Rimo Holle een optreden. Samwel ging met zijn gasten en met het publiek in gesprek over de manier waarop de bewogen geschiedenis van de Molukse gemeenschap een rol speelt in hun werk.

Sylvia Pessireron

Tasilo Pieck

Djé-Rimo Holle

5. Jaarrekening 2024

5.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inschrijving Kamer van Koophandel

De stichting Nationaal Monument Kamp Vught is statutair gevestigd in Vught en staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41083132.

Doelstelling

De stichting heeft als doel het leveren van een wezenlijke bijdrage aan het morele bewustzijn in de samenleving door:

- de herinnering levend te houden aan concentratiekamp Vught (ook wel 'Konzentrationslager Herzogenbusch' genoemd) en de lotgevallen van degenen die met deze plek (ook na de oorlog) verbonden raakten;
- duidelijk te maken wat de actuele betekenis is van deze materiële en immateriële getuigenissen en wat de verbinding is met de vraagstukken van deze tijd.

En verder al hetgeen met het bovenstaande verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn in de ruimste zin van het woord. De plek waar alles zich voltrok, speelt daarbij een hoofdrol.

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen op basis van Rjk-C1 Kleine Organisaties-zonder-winststreven.

Toelichting afwijkingen begroting en resultaat

De toelichting op de verschillen tussen begroting en resultaat is opgenomen in het bestuursverslag.

Begrotingen

De begrotingen 2024 en 2025 (bijlage 7.2) zijn de door het bestuur goedgekeurde begrotingen.

Waarderingsgrondslagen voor de balans

De afschrijvingen op de inventaris en automatisering vinden plaats in vijf jaar. De voorraden boeken, merchandise, foto's en handleidingen worden gewaardeerd tegen de historische aankoopprijs. De gebouwen van NM Kamp Vught worden niet geactiveerd op de balans (zie 5.8). Voor zover niet anders vermeld zijn de activa en passiva gewaardeerd op de nominale waarde.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

De baten en lasten worden opgenomen in de jaarrekening van het jaar waarin zij ontstaan, ongeacht de daadwerkelijk in dat jaar geheel of ten dele verkregen ontvangsten respectievelijk verrichte uitgaven.

Subsidies

Subsidies worden in de jaarrekening verwerkt zodra er een redelijke zekerheid is dat de stichting aan de gestelde voorwaarden voldoet en de subsidie daadwerkelijk wordt verkregen.

Risicoparagraaf

Waar mogelijk zijn de risico's van beheer en gebouwen afgedekt door het afsluiten van verzekeringen. Ten behoeve van de kosten van personeelsverzuim als gevolg van ziekte is een nieuwe verzekering afgesloten via onze verzekeringsagent en onder gunstiger financiële condities. Hierbij geldt een wachttijd van 65 werkdagen. Voor de kosten van wachtgeld en overige kosten als gevolg van bv. conflicten of anderszins is geen voorziening aanwezig.

Liquiditeit

In bijlage 7.1 is het verloop van de liquiditeiten in het verslagjaar weergegeven. Er zijn geen middelen geleend. Het kasstroomschema opgenomen is volgens de indirecte methode samengesteld.

5.2 Balans per 31 december 2024

	2024		2023	
ACTIVA				
Investerings				
Inventaris	€ 26.112	€ 26.112	€ 18.262	€ 18.262
Vorraden				
Vorraden	€ 78.137	€ 78.137	€ 41.021	€ 41.021
Vlottende activa				
Diverse vorderingen	€ 464.956		€ 270.835	
Liquide middelen	€ 1.227.666	€ 1.692.622	€ 1.253.605	€ 1.524.440
Totaal Activa		€ 1.796.871		€ 1.583.724
PASSIVA				
Eigen Vermogen				
Vrij besteedbaar vermogen				
Algemene risicoreserve	€ 198.695		€ 219.233	
Exploitatiereserve VWS	€ 40.066	€ 238.761	€ 37.877	€ 257.110
Bestemmingsfondsen				
Projecten (o.a. NS-gelden)	€ 982.107	€ 982.107	€ 812.906	€ 812.906
Diverse fondsen	€ 226.600	€ 226.600	€ 208.263	€ 208.263
Subtotaal		€ 1.447.469		€ 1.278.280
Projecten:				
Diverse projecten	€ 0	€ 0	€ 18.235	€ 18.235
Voorzieningen:				
Groot onderhoud gebouwen	€ 62.727	€ 62.727	€ 13.804	€ 13.804
Vlottende Passiva				
Nog te betalen posten	€ 286.676	€ 286.676	€ 273.405	€ 273.405
Totaal Passiva		€ 1.796.871		€ 1.583.724

5.3 Rekening van baten en lasten

	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023	subs VWS 2024
BATEN				
Subsidies van:				
Ministerie VWS (regulier)	€ 589.094	€ 572.032	€ 573.395	€ 589.094
Provincie Noord-Brabant	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	
Gemeente Vught	€ 34.449	€ 33.750	€ 33.252	
Gemeente 's-Hertogenbosch	€ 24.240	€ 22.750	€ 22.350	
(sub)totaal	€ 747.783	€ 728.532	€ 728.997	€ 589.094
Opbrengsten uit:				
Verhuur ruimten	€ 4.172	€ 2.300	€ 2.989	
Rondleidingen groepen	€ 21.259	€ 25.640	€ 26.690	
Rondleidingen scholen	€ 74.893	€ 82.590	€ 72.040	
Baten rondleidingen audiotour	€ 3.138	€ 3.000	€ 2.850	
Workshops en museumlessen	€ 516	€ 300	€ 0	
Activiteiten (voorstellingen, lezingen, etc.)	€ 6.268	€ 100	€ 521	
Entree	€ 506.465	€ 400.000	€ 433.340	
Giften en donaties	€ 5.484	€ 5.000	€ 66.688	
Bijdrage Beschermers	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	
(sub)totaal	€ 624.695	€ 521.430	€ 607.618	
Resultaten uit verkoop:				
Boeken	€ 11.524	€ 13.500	€ 19.234	
Horeca	€ 67.317	€ 48.000	€ 57.966	
Merchandise	€ 476	€ 1.600	€ 444	
Vrienden	€ 18.337	€ 26.000	€ 12.671	
(sub)totaal	€ 97.654	€ 89.100	€ 90.315	
Totaal	€ 1.470.133	€ 1.339.062	€ 1.426.930	

	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023	subs VWS 2024
LASTEN				
Materieel:				
Huisvesting en vaste inrichting	€ 274.749	€ 275.810	€ 258.786	€ 274.749
Museum en herinneringen etc.	€ 69.797	€ 77.600	€ 63.971	
(sub)totaal	€ 344.546	€ 353.410	€ 322.757	€ 274.749
Personeel:				
Salaris NMKV-personeel	€ 733.210	€ 726.532	€ 626.752	€ 265.355
Salaris inleenpersoneel	€ 99.482	€ 90.220	€ 91.777	€ 67.160
Kosten vrijwilligers	€ 39.916	€ 13.000	€ 33.901	€ 7.614
Personeel overig	€ 42.048	€ 40.400	€ 41.805	€ 22.373
(sub)totaal	€ 914.656	€ 870.152	€ 794.235	€ 362.502
Algemeen:				
Algemene kosten	€ 141.781	€ 115.500	€ 113.566	€ 60.814
(sub)totaal	€ 141.781	€ 115.500	€ 113.566	€ 60.814
Totaal regulier	€ 1.400.982	€ 1.339.062	€ 1.230.558	€ 698.065
Resultaat regulier	€ 69.151		€ 196.372	
Resultaat incidenteel/projecten	€ 100.038		-€ 179.025	
Resultaat totaal	€ 169.189		€ 17.347	

Resultaat projecten

Naam project	1-1-2024	baten	lasten	resultaat	31-12-2024
Audiotour junior NGT			€ 5.829	-€ 5.829	
Onderzoek nationaliteiten			€ 40.182	-€ 40.182	
Expo Nationaliteitenonderzoek	€ 18.235		€ 59.263	-€ 41.027	
Fusilladeplaats		€ 25.000			€ 25.000
Persecution Through Their Eyes		€ 9.761	€ 90	€ 9.671	
Foto Oekraïne		€ 10.000	€ 12	€ 9.988	
Podcast Trouw		€ 64.400	€ 66.183	-€ 1.783	
	€ 18.235	€ 109.161	€ 171.559	-€ 69.163	€ 25.000

Projecten (voorheen NS-gelden)

Stand per 1 januari 2024	€ 812.906			
Nog te ontvangen Mondriaan Fonds		€ 250.000		€ 250.000
Som deelprojecten			€ 99.039	-€ 99.039
Rente depositorekening		€ 18.241		€ 18.241
	€ 812.906	€ 268.241	€ 99.039	€ 169.201
				€ 982.107

5.4 Toelichting op de balans per 31 december 2024

Activa

Inventaris

Boekwaarde per 1 januari 2024	€ 18.262
Investering inventaris	€ 17.064
	€ 35.326
Afschrijving 2024	€ 9.214
Boekwaarde per 31 december 2024	€ 26.112

Voorraden

	2024	2023
Vorraad boeken	€ 72.400	€ 34.638
Vorraad merchandise	€ 5.737	€ 6.383
Totaal	€ 78.137	€ 41.021

Vlottende activa

	2024	2023
Vorderingen:		
Debiteuren	€ 4.814	€ 24.682
Vooruitbetaalde posten	€ 5.836	€ 9.612
Nog te ontvangen:		
- afrekening museumkaart	€ 13.610	€ 7.501
- gas	€ 0	€ 11.140
- elektriciteit B1B	€ 0	€ 3.302
- rente deposito's	€ 18.241	€ 11.753
- Nationaliteitenonderzoek Mondriaan Fonds	€ 40.000	€ 40.000
- Nationaliteitenonderzoek VSB	€ 12.500	€ 12.500
- Nationaliteitenonderzoek Cultuurfonds	€ 15.000	€ 15.000
- Nationaliteitenonderzoek Zabawas	€ 5.000	€ 5.000
- Podcast Trouw Vfonds	€ 34.700	€ 0
- Podcast Trouw St. Democratie en Media	€ 15.000	€ 0
- Podcast Trouw Cultuurfonds	€ 9.700	€ 0
- Podcast Trouw	€ 5.000	€ 0
- Vernieuwing terrein Mondriaan Fonds	€ 250.000	€ 0
- correctie verzekeringspremie	€ 0	€ 12.513
- legaat mevr. Van B.	€ 0	€ 20.000
- erfenis mevr. M.	€ 0	€ 40.737
- Persecution Through Their Eyes	€ 0	€ 4.443
- BTW	€ 35.554	€ 52.651
Totaal nog te ontvangen	€ 454.305	€ 236.541
Totaal vorderingen	€ 464.956	€ 270.835

Liquide middelen

	2024	2023
Rendementsrekening Rabobank	€ 50.000	€ 1.050.000
Tijdslotherekening Rabobank	€ 1.000.000	€ 0
Rekening courant Rabobank	€ 177.666	€ 203.605
Totaal	€ 1.227.666	€ 1.253.605

Passiva

Vrij besteedbaar vermogen

Algemene risicoreserve

Saldo per 1 januari 2024	€ 219.233
Correctie 2023	-€ 328
Resultaat 2024	-€ 20.210
Risicoreserve per 31 december 2024	€ 198.695

Exploitatiereserve VWS

Saldo per 1 januari 2024	€ 37.877
Correctie 2023	€ 328
Saldo VWS 2024	€ 1.861
Exploitatiereserve per 31 december 2024	€ 40.066

Bestemmingsfondsen

	1-1-2024	Mutatie	31-12-2024
Bestemmingsfonds speciale giften	€ 64.876	€ 0	€ 64.876
Bestemmingsfonds Vriendenkring	€ 114.776	€ 18.337	€ 133.113
Voorziening actie vrijwilligers barak	€ 28.610	€ 0	€ 28.610
Totaal	€ 208.263	€ 18.337	€ 226.600
Projecten (voorheen NS-gelden)	€ 812.906	€ 169.201	€ 982.107

Voorzieningen

Groot onderhoud gebouwen	
Saldo per 1 januari 2024	€ 13.804
Bijdrage MJOP door NMKV	€ 3.718
Bijdrage MJOP door VWS	€ 78.366
Onttrekking kosten 2024	€ 33.161
Saldo per 31 december 2024	€ 62.727

Vlottende passiva

	2024	2023
Diverse crediteuren	€ 253.240	€ 252.537
Vooruit ontvangen bedragen	€ 27.970	€ 6.545
Nog te betalen:		
- boeken Anne Frank Stichting	€ 362	€ 0
- elektriciteit	€ 353	€ 4.772
- accountant	€ 4.750	€ 4.000
- nota's Kuijpers	€ 0	€ 4.415
- nota gemeente Vught	€ 0	€ 1.136
Totaal	€ 286.676	€ 273.405

5.5 Toelichting rekening baten en lasten

Algemeen

De jaarrekening en de exploitatierekening van de stichting zijn ingedeeld in de baten en lasten voor behoud en beheer, subsidiabel VWS en overige baten en lasten.

Baten

De baten bedroegen in 2024 € 1.470.133 (2023 € 1.424.077), begroot was € 1.339.062.

De inkomsten uit entreegelden bedroegen € 506.465. Van dit bedrag is € 107.348 ontvangen via de Museumkaart. Met ingang van 2025 is NM Kamp Vught ook aangesloten bij de VriendenLoterij VIP-kaart.

Lasten

De totale lasten bedroegen in 2024 € 1.400.982 (2023 € 1.227.705), begroot was € 1.339.062

Materiële lasten

De materiële lasten bedroegen € 344.546 (2023 € 319.906) en zijn € 8.864 lager dan begroot.

Personele lasten

De totale personele kosten zijn met € 914.656 (2023 € 811.154) hoger dan begroot (€ 870.152). De personeelsformatie van de organisatie was in 2024 circa 10 fte (8 fte eigen personeel en 2 fte inleen).

Op deze plaats worden ook de bijkomende personeelskosten verantwoord. Het gaat hier om verzekeringen, reis- en verblijfkosten etc. Ook de kosten van de vrijwilligers zijn hier geboekt. De 153 vrijwilligers worden ingezet voor het geven van rondleidingen, de bezetting van de balie, het museumcafé en archief/onderzoek.

Algemene lasten

De algemene kosten worden verdeeld naar rato van de som van de materiële en personele lasten van de functie. De algemene kosten bedroegen in 2024 € 141.781 (2023 € 113.566).

Behoud en beheer

Met het ministerie van VWS is een verdeling afgesproken van de personeelskosten over de hiervoor gemelde functies. De kosten van de medewerkers worden procentueel verdeeld op basis van de aan die functies bestede tijd. De totale kosten van de huisvesting

over 2024 bedroegen € 274.749 (2023 € 258.786). Door het ministerie van VWS wordt voor de kosten van dit onderdeel subsidie verleend. De totale kosten van het behoud en beheer bedroegen in 2024 € 698.065 (2023 € 668.349). De baten bedragen € 589.094. De eigen bijdrage voor 2024 is door het ministerie van VWS vastgesteld op € 111.183. Dan resteert op dit onderdeel is een batig saldo van € 2.212. Van dit bedrag wordt € 1.861 toegevoegd aan de exploitatiereserve VWS en € 351 aan de exploitatiereserve van NM Kamp Vught.

Vrienden van NM Kamp Vught

Na aftrek van de kosten van de Vrienden (organisatie Vriendendag en de verstrekking van de Vriendenbrieven) is een bedrag van afgerond € 18.337 toegevoegd aan het bestemmingsfonds Vrienden.

Saldo van de exploitatie

Reguliere activiteiten:

De exploitatie laat, op de reguliere activiteiten, een positief saldo zien van € 69.151.

Dit saldo wordt als volgt verwerkt;

- + € 1.861 wordt toegevoegd aan de exploitatiereserve VWS,
- + € 18.337 wordt toegevoegd aan de voorziening bestemmingen (Vrienden),
- + € 48.953 wordt toegevoegd aan de risicoreserve NM Kamp Vught.

Niet reguliere activiteiten:

De exploitatie laat, op de niet reguliere activiteiten, een positief saldo zien van € 100.038.

Dit saldo wordt als volgt verwerkt;

- + € 169.201 komt ten gunste van het bestemmingsfonds (voorheen) NS-gelden,
- € 69.163 komt ten laste van het exploitatieresultaat 2024.

De exploitatiereserve VWS is verplicht voorgeschreven en bedraagt maximaal 10% van de subsidie van het ministerie van VWS. Dat betekent voor 2024 een bedrag van maximaal € 58.909. De exploitatiereserve VWS bedraagt € 40.066 per 31 december 2024.

De risicoreserve NM Kamp Vught bedraagt per 31 december 2024 € 198.695.

5.6 Toelichting bestemmingsreserves

NM Kamp Vught kent de volgende bestemmingsreserves:

- (Voorheen) NS-gelden (€ 982.107)
Eind 2024 is de verantwoording ingediend bij het Mondriaan Fonds voor de door haar toegezegde € 250.000. Dit bedrag is toegevoegd aan deze bestemmingreserve.
- Diverse fondsen (€ 226.600):
 - Speciale giften (€ 64.876)
Geen mutatie 2024
 - Vriendenkring (€ 133.113)
NM Kamp Vught kent een grote groep Vrienden. Zij doneren jaarlijks € 35. Zij ontvangen twee keer per jaar de Vriendenbrief en kunnen jaarlijks deelnemen aan de Vriendendag. Verder hebben zij gratis toegang inclusief een introducee. Het saldo van baten en lasten wordt jaarlijks verantwoord aan de Vrienden en vervolgens aan de balans toegevoegd.
 - Actie vrijwilligers barak (€ 28.610)
Geen mutatie 2024

5.7 Niet op de balans opgenomen rechten en verplichtingen

NM Kamp Vught kent een aantal onroerende zaken, te weten:

- Hoofdgebouw, Barak 13, twee wagons en crematorium (verzekerde waarde incl. inventaris 2024: € 8.436.700).
- Barak 1B (verzekerde waarde incl. inventaris 2024: € 1.300.150).

De gebouwen en de wagons zijn niet op de balans opgenomen. NM Kamp Vught is alleen eigenaar van de gebouwen, de grond wordt gepacht en is eigendom van de Rijksoverheid. Er is bij NM Kamp Vught verder geen sprake van significante rechten en verplichtingen welke niet in de balans zijn opgenomen.

6. Overige gegevens

6.1 Besluiten bestuur bestemming resultaat

Het resultaat 2024 wordt als volgt verwerkt:

De exploitatie laat, op de reguliere activiteiten, een positief saldo zien van € 69.151.

Dit saldo wordt als volgt verwerkt;

+ € 1.861 wordt toegevoegd aan de exploitatiere-serve VWS,

+ € 18.337 wordt toegevoegd aan de voorziening bestemmingen (Vrienden),

+ € 48.953 wordt toegevoegd aan de risicoreserve NM Kamp Vught.

Niet-reguliere activiteiten:

De exploitatie laat, op de niet reguliere activiteiten, een positief saldo zien van € 100.038.

Dit saldo wordt als volgt verwerkt;

+ € 169.201 komt ten gunste van het bestemmings-fonds (voorheen) NS-gelden

- € 69.163 komt ten laste van het exploitatieresul-taat 2024

6.2 Besluiten bestuur na balansdatum

Het bestuur heeft na balansdatum geen besluiten ge-nomen die van invloed zijn op de resultaten van deze jaarrekening.

6.3 Werkkostenregeling

De volgende uitgaven welke onder de werkkostenrege-ling vallen zijn gedaan;

- uitkering kilometervergoeding dienstreizen á € 0,33; dit is € 0,10 meer dan fiscaal toegestaan,
- eindejaarsgratificatie personeel.

Uit een nacalculatie blijkt dat NM Kamp Vught binnen de regels van de werkkostenregeling heeft gehandeld.

6.4 Uitbetaling bedragen aan derden

Er zijn in 2024 bij NM Kamp Vught betalingen verricht die onder de regeling Uitbetaling Bedragen Derden (UBD, voorheen IB47) vallen. Dat betreft betalingen van facturen waarbij geen btw in rekening is gebracht. In januari 2025 is aangifte over het jaar 2024 gedaan via het gegevensportaal van de Belastingdienst.

6.5 Wet Normering Topinkomens

Op 1 januari 2013 is de Wet Normering Topinko-mens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op NM Kamp Vught. Het voor NM Kamp Vught toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 233.000.

6.6 CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van toezicht van de Stichting Nationaal Monument Kamp Vught

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van de Stichting Nationaal Monument Kamp Vught te Vught gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van de Stichting Nationaal Monument Kamp Vught op 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met de richtlijnen voor de jaarverslaggeving C1 voor “Kleine Organisaties-zonder-winststreven” en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT);
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2024 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de subsidiebeschikkingen.

Deze jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2024;
2. de rekening van baten en lasten over 2024;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook:

- de Nederlandse controlestandaarden;
- het accountantsprotocol behorend bij de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS;
- de Regeling controleprotocol subsidies Noord-Brabant; en
- het controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) vallen.

Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij zijn onafhankelijk van de Stichting Nationaal Monument Kamp Vught zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA)

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het jaarverslag;
- andere informatie zoals vereist door RJ-Richtlijn C1 ‘Kleine organisaties zonder winststreven’.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen uit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse standaard 720.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met RJ-Richtlijn C1 'Kleine Organisaties zonder winststreven'.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheid van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met RJ-Richtlijn C1 'Kleine Organisaties zonder winststreven' en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT). In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

Onze verantwoordelijkheid voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee

voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling Controleprotocol WNT 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het

evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de raad van toezicht dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

's-Hertogenbosch, 13 maart 2025

San-Q Accountants.

Namens deze:

Was getekend

H.J.M. Boeren AA

7.1 Kasstroomoverzicht

Kasstroom uit operationele activiteiten

Bedrijfsresultaat	€ -18.349	
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen	€ 9.214	
Investerings	€ -17.064	
Mutatie voorzieningen:		
Mutatie vorderingen	€ -194.120	
Mutatie voorraden	€ -37.116	
Mutatie kortlopende schulden	€ 13.270	
Kasstroom per saldo (behoudens afrondingsverschil)		€ -244.165

Kasstroom uit investeringsactiviteiten

Kasstroom uit financieringsactiviteiten

Mutatie NS-gelden	€ 169.201	
Mutatie bestemmingsvoorzieningen	€ 18.337	
Mutatie projecten	€ -18.235	
Mutatie onderhoudsvoorziening	€ 48.923	
		€ 218.227

Totale mutatie	€ -25.938
-----------------------	------------------

Liquide middelen per 1 januari 2024	€ 1.253.605
--	--------------------

Mutatie 2024	€ -25.938
--------------	-----------

Liquide middelen per 31 december 2024	€ 1.227.667
--	--------------------

Op balans	€ 1.227.666
------------------	--------------------

7.2 Begroting 2025

BATEN

Subsidies van:

Ministerie VWS (regulier)	€ 510.729
Ministerie VWS (dotatie MJOP)	€ 78.365
Provincie Noord-Brabant	€ 100.000
Gemeente Vught	€ 35.250
Gemeente 's-Hertogenbosch	€ 24.750
(sub)totaal	€ 749.094

Opbrengsten uit:

Entree	€ 507.150
Rondleidingen groepen	€ 26.980
Rondleidingen scholen	€ 73.030
Bijdrage Beschermers	€ 2.500
Verhuur ruimten	€ 4.000
Giften en donaties	€ 5.000
Resultaat Vrienden	€ 9.160
Resultaat bankrekeningen	€ 0
Activiteiten (voorstellingen, lezingen, etc.)	€ 6.500
(sub)totaal	€ 634.320

Resultaten uit verkoop:

Horeca	€ 64.000
Boeken	€ 16.000
Merchandise	€ 1.800
(sub)totaal	€ 81.800

Totaal

€ 1.465.214

LASTEN

Materieel:

Huisvesting en vaste inrichting	€ 280.465
Museum en herinneringen etc.	€ 69.250
(sub)totaal	€ 349.715

In- en externe personele lasten en vrijwilligers:

Salaris NMKV-personeel	€ 771.000
Salaris inleenpersoneel	€ 128.500
Kosten vrijwilligers	€ 26.700
ASF-vrijwilliger	€ 8.600
Personeel overig	€ 44.000
(sub)totaal	€ 978.800

Algemeen:

Algemene kosten	€ 121.700
Vrijwilligersreis	€ 15.000
(sub)totaal	€ 136.700

Totaal

€ 1.465.215

Resultaat regulier

€ 0

7.3 Toelichting en verantwoording subsidies

Subsidieregelingen:

- Op de subsidie van het ministerie van VWS is de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS, de Kaderwet VWS-subsidie en de Algemene Wet Bestuursrecht van toepassing.
- De Provincie Noord-Brabant verstrekt subsidie op basis van de Algemene Subsidieverordening Provincie Noord-Brabant.
- De gemeente Vught verstrekt subsidie in het kader van de Regeling Budget-Basis subsidie.
- De subsidie van de gemeente 's-Hertogenbosch is gebaseerd op de Algemene Subsidieverordening 's-Hertogenbosch en de Algemene Wet Bestuursrecht.

Vaststelling subsidie 2023:

- Het ministerie van VWS heeft (brief d.d. 10 oktober 2024, kenmerk 1422081-1043646) de subsidie voor 2023 vastgesteld op € 573.395. De egalisatie-reserve is per 31-12-2023 vastgesteld op € 40.426. Tegen deze vaststelling is bezwaar aangetekend. De dato 25-02-2025 nog geen definitieve vaststelling ontvangen.
- De Provincie Noord-Brabant heeft (brief d.d. 25-07-2024, kenmerk C2336892/5967417) de subsidie voor 2023 vastgesteld op € 100.000.
- De gemeente Vught heeft (brief d.d. 08-10-2024, kenmerk /Z17 - 184948 / UIT/24 - 647703) de subsidie voor 2023 vastgesteld op € 33.250.

- De gemeente 's-Hertogenbosch heeft (brief d.d. 20-02-2025, zaaknummer 13940731) de subsidie voor 2023 vastgesteld op € 22.350.

In alle gevallen zijn de bedragen conform het door NM Kamp Vught ingediende jaarverslag 2023.

Toegekende subsidie 2024:

- Het ministerie van VWS heeft (brief d.d. 30-09-2024) de subsidie voor 2024 vastgesteld ten bedrage van € 580.094.
- De Provincie Noord-Brabant heeft (brief d.d. 31-01-2024, kenmerk C2323224/5840673) de subsidie voor 2024 toegekend ten bedrage van € 100.000.
- De gemeente Vught heeft (brief d.d. 21-12-20, kenmerk OW/Z17 - 184948 / UIT/23 - 591446) de subsidie voor 2024 toegekend ten bedrage van € 34.449.
- De gemeente 's-Hertogenbosch heeft (brief d.d. 25-03-2024, zaaknummer 15196854) de subsidie voor 2024 toegekend ten bedrage van € 24.240.

Alle genoemde bedragen zijn opgenomen in voorliggende jaarrekening.

In onderstaande tabel is aangegeven wat het aandeel van de drie subsidienten in de risicoreserve van NM Kamp Vught is op de balansdatum 31-12-2024.

Analyse subsidie Provincie en gemeenten Vught en 's-Hertogenbosch

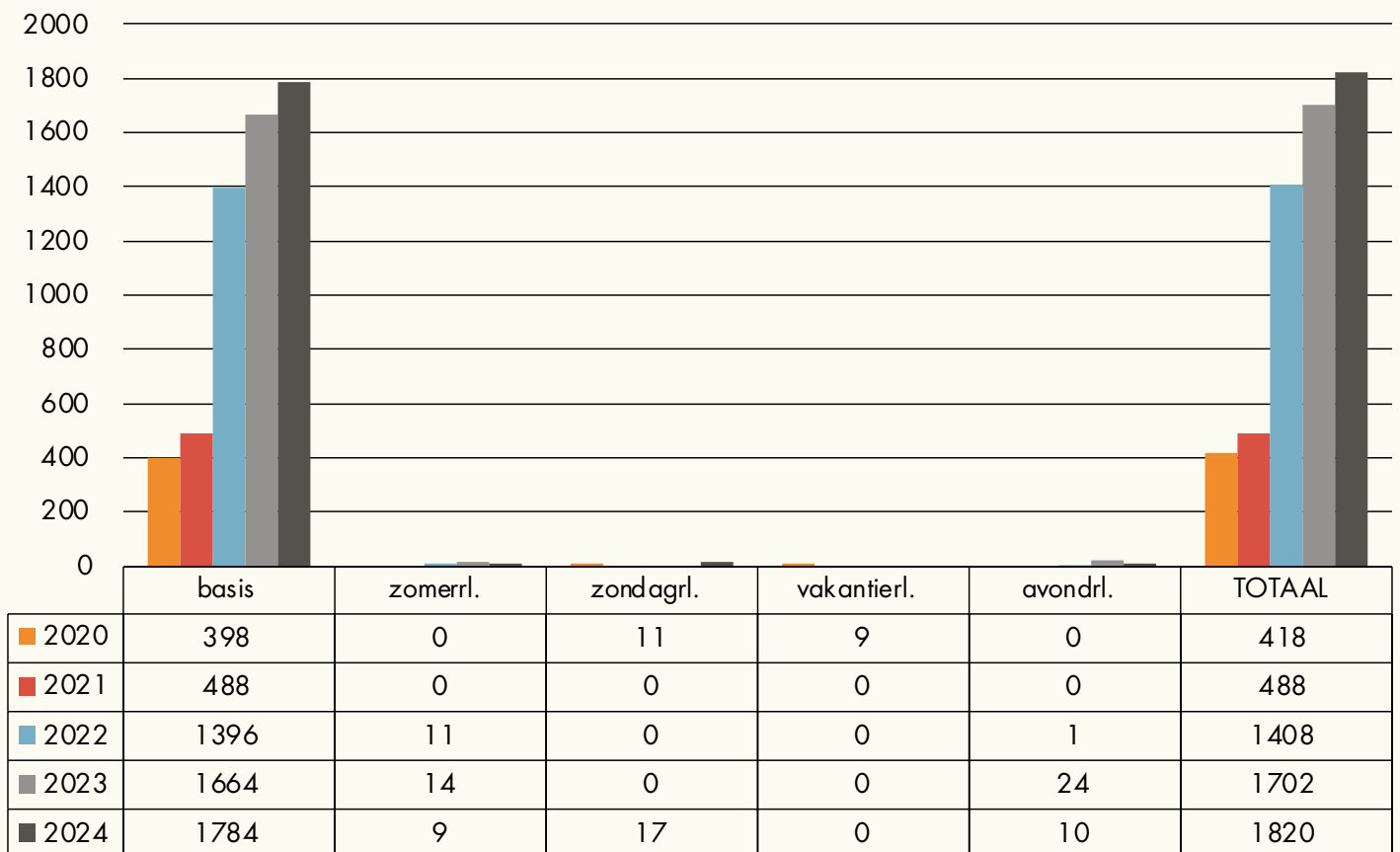
				Norm:
subsidient:	subsidie:	aandeel %:	aandeel €:	10%
Provincie Noord-Brabant	€ 100.000	11%	€ 22.552	€ 10.000
Gemeente Vught	€ 34.449	4%	€ 7.769	€ 3.445
Gemeente 's-Hertogenbosch	€ 22.350	3%	€ 5.040	€ 2.235
Bijdrage NM Kamp Vught	€ 724.239	82%	€ 163.333	
Inkomsten totaal	€ 881.038	100%	€ 198.695	

7.4 Groepsbezoek 2024

In 2024 zijn er 1784 rondleidingen gegeven aan 901 verschillende scholen, organisaties of particuliere groepen. De jaarlijkse zomerrondleidingen (op het voormalig SS-terrein) zijn in 2024 georganiseerd op alle zondagen in de zomervakantie. Periodiek werden er avondrondleidingen georganiseerd. Om de drukte op sommige dagen (zoals Bevrijdingsdag) te verlichten, werden er rondleidingen aangeboden voor individuele bezoekers. Deze zijn geregistreerd onder zondagrondleidingen.

Omdat scholen en organisaties weer konden vertrouwen op het doorgaan van de boekingen, zijn er ten opzichte van 2023 meer rondleidingen gegeven: een stijging van 6,9 procent.

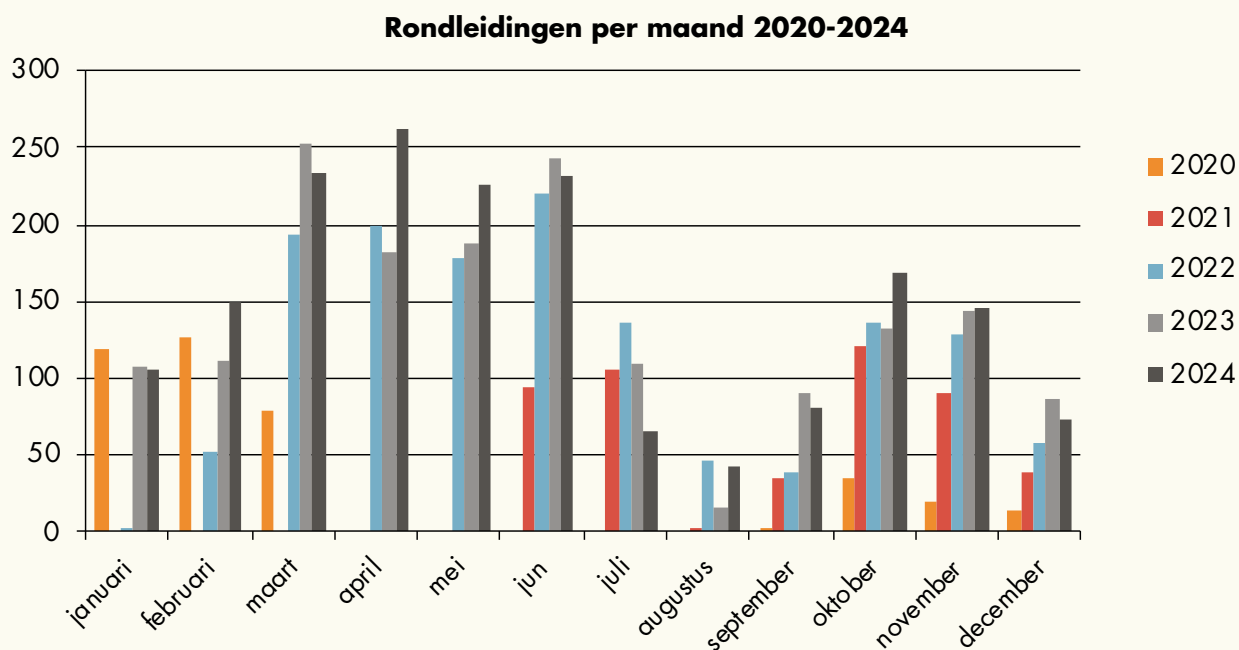
Rondleidingen 2020-2024

Het schema geeft de verschillende rondleidingen en het totaal per jaar weer van 2020 t/m 2024.

Rondleidingen per maand

Door de vakantiespreidingen kan een verschil ontstaan in de rustige en drukke maanden. Zo is het in februari, april, mei, augustus en oktober 2024 drukker geweest dan dezelfde maand in 2023. Maart, juni en december bleven wat achter op de verwachtingen.

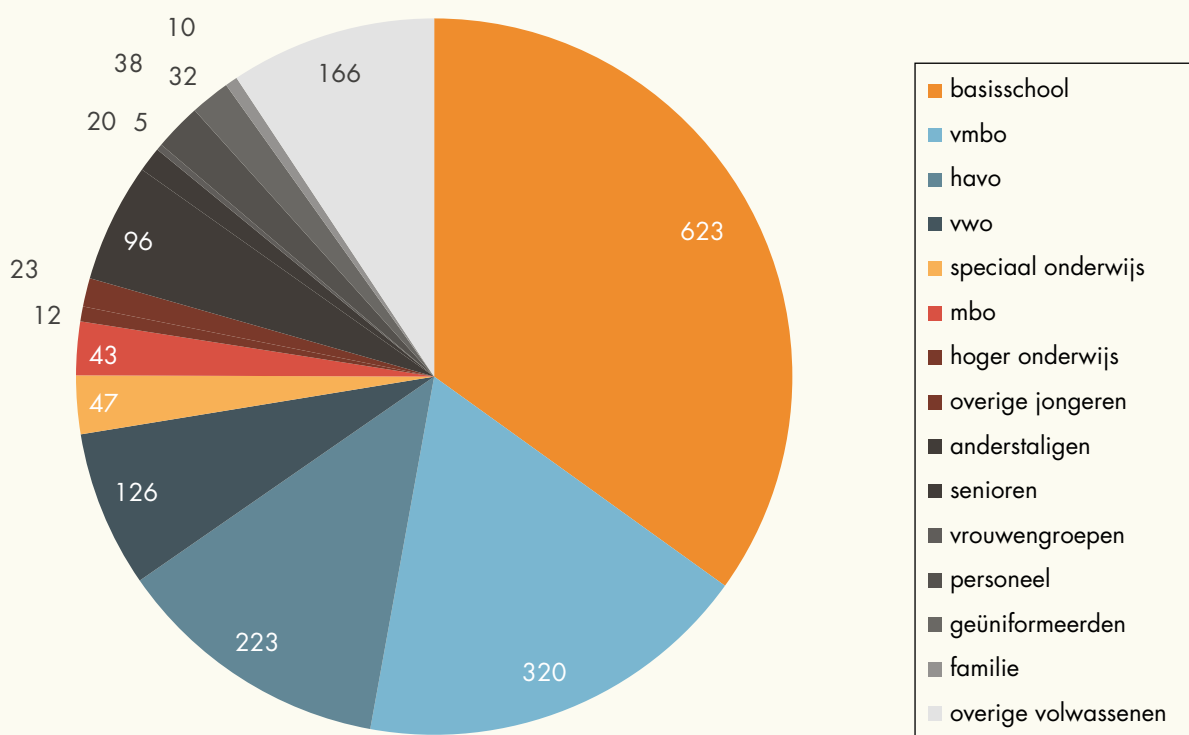
Februari en april waren in 2024 piekmaanden ten opzichte van de andere jaren. Het najaar (oktober, november, december) vertoont een stijging in de laatste jaren. Een betere spreiding van rondleidingen wordt zo bereikt.

Rondleidingen per groep

Het aantal rondleidingen voor basisscholen was zoals altijd het hoogst. Ook zijn de middelbare scholieren uit alle schoolniveaus goed vertegenwoordigd. In 2024 waren er minder MBO-groepen dan in 2023. Er waren meer volwassengroepen dan voorheen.

Aantal rondleidingen	
basisschool	623
vmbo	320
havo	223
vwo	126
speciaal onderwijs	47
mbo	43
hoger onderwijs	12
overige jongeren	23
anderstaligen	96
senioren	20
vrouwengroepen	5
personeel	38
geüniformeerden	32
familie	10
overige volwassenen	166

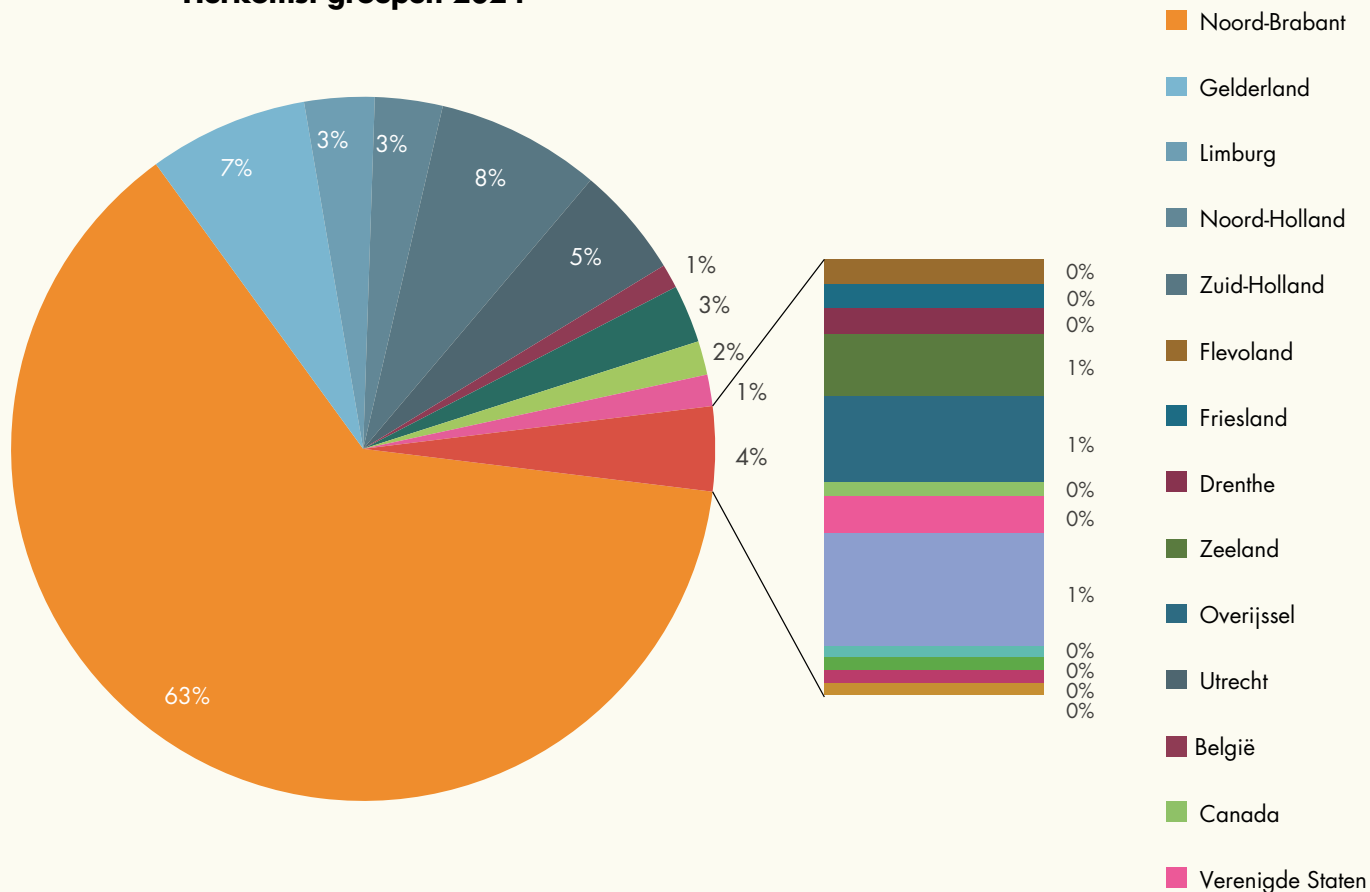
Aantal rondleidingen per groep 2024

Herkomst

De meeste groepen kwamen zoals altijd uit Noord-Brabant. Uit de Provincie Groningen heeft NM Kamp Vught dit jaar wederom geen groepen ontvangen.

Herkomst groepen 2024

7.5 Bezoekersaantallen

Totaal aantal bezoekers, incl. Museumkaarthouders

97.989 2023: 87.627

Aantal betalende bezoekers totaal (excl. Museumkaarthouders)

39.581 2023: 35.741

Aantal bezoekers Museumkaart 18+

14.796 2023: 12.849

Aantal bezoekers Museumkaart junior

1734 2023: 1.784

Bezoekers met vrij entree 18- (incl. scholieren in rondleidingen)

31.118 2023: 29.616

Bezoekers met vrij entree 18+

10.760 2023: 7.637

Totaal aantal rondleidingen

1.820 2023: 1.702

Colofon

Foto's en afbeeldingen

Omslagfoto: Jan van de Ven

Overige foto's en afbeeldingen:

Teis Albers, Geert van Atteveld, BNN Vara, Chris Booms, Monique van den Brink, De Ontwerpers, DigiDaan, Klaas van Eijkeren, Armando Ello, Faridèh Ladrak, MATZER Theaterproducties, Nationaal Coördinator Antisemitismebestrijding, Nationaal Monument Kamp Vught, Stichting Musea en Herinneringscentra '40-'45, Stichting Open Monumentendag, Nathalie Tamaëla, The House of Books, Uitgeverij Balans, Uitgeverij Nieuw Amsterdam, Jan van de Ven, Jan Willem de Venster

Vormgeving: Nadja van Hoek

Print: Dit of Dat

